

หัวข้อวิทยานิพนธ์   สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวัง
ของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร
ในประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ชื่อและนามสกุล   นางพัชรี แก้วบุญส่ง

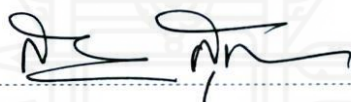
วิชาเอก   บริหารโรงพยาบาล

สาขาวิชา   วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา   1. รองศาสตราจารย์ ดร. พาณี สีตกะลิน
2. รองศาสตราจารย์พรทิพย์ กิระพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร. สมจิตต์ สุพรรณทัศน์)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พาณี สีตกะลิน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พรทิพย์ กิระพงษ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

๓-๒

ชื่อวิทยานิพนธ์ สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากร
โรงพยาบาลเอกชนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย นางพัชรี แก้วบุญส่ง **รหัสนักศึกษา** 2555000260 **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา เพ็ญศิริรักษา (2) รองศาสตราจารย์พรทิพย์ กิระพงษ์
ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษา (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชน (2) ระดับสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชน และ (3) เปรียบเทียบสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรโรงพยาบาลเอกชนในสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จังหวัดเชียงราย จำนวน 500 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงโดยการเลือกจากกลุ่มงานด้านการรักษาและงานด้านสนับสนุนการรักษาพยาบาล จำนวน 378 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือปัจจัยส่วนบุคคล และสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและตามความคาดหวัง และมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค เท่ากับ 0.96 และ 0.91 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีแบบจับคู่

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรโรงพยาบาลเอกชนส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 25 – 30 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อายุมีการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลพบว่าส่วนใหญ่อายุมีระยะเวลาทำงานในโรงพยาบาลมากกว่า 1 – 5 ปี ระดับรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน 2) ระดับสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ 3) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังโดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณาพบว่าสวัสดิการด้านเศรษฐกิจมีความแตกต่างกันมากที่สุดและสวัสดิการด้านโบนัสและเงินสวัสดิการมีความแตกต่างกันน้อยที่สุด

คำสำคัญ สวัสดิการที่ได้รับ สวัสดิการตามความคาดหวัง โรงพยาบาลเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

Thesis title: Expected and Actual Welfare Benefits of Employees in a Private Hospital under the Church of Christ in Thailand in Chiang Rai Province

Researcher: Mrs. Patcharee Kaewboonsong; **ID:** 2555000260;

Degree: Master of Public Health; **Thesis advisors:** (1) Dr. Panee Sitakalin, Associate Professor; (2) Phonthip Geerapong, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purposes of this descriptive research were to: (1) study personal factors of employees; (2) study the levels of expected and actual welfare benefits of employees; and (3) compare the expected and actual welfare benefits of employees, in a private hospital under the Church of Christ in Thailand in Chiang Rai province.

The study was conducted in 378 employees, purposively selected out of 500 staff working on medical care and care-support activities in the private hospital. Data were collected using a questionnaire on personal factors and the perception of actual and expected welfares. The reliability and coefficient of the questionnaire were 0.96 and 0.91, respectively. Frequency, percentage, average, standard deviation, paired t-test and the statistically significant difference level of 0.05 were used for data analysis.

The findings were: (1) most of the employees in the private hospital were 25–30 years old and married and had completed a bachelor's degree, worked for 1–5 years, and a monthly income of 10,001–20,000 baht; (2) all aspects of actual welfare were at a moderate level, but those of expected welfare were at a high level; and (3) the actual and expected welfare benefits in every aspect were significantly different at the 0.05 level; and the largest difference was noted for economic welfare, but smallest for bonuses and monetary incentives.

Keywords: Actual welfare, Expected welfare, Private hospital under the Church of Christ in Thailand, Chiang Rai

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนในเครือคริสตจักร จังหวัดเชียงราย เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. พาณิ สิตกะลิน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนวทางในการดำเนินการวิจัยและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลโอเวอร์บรัช จังหวัดเชียงราย ที่ได้ให้ความกรุณาอนุญาตในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งกราบขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งขอบคุนบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนในเครือคริสตจักร จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอบคุนพี่ๆ น้องๆ และเพื่อน บุคลากรในโรงพยาบาล รวมถึงครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจส่งผลให้การวิจัยนี้ประสบผลสำเร็จ

พัชรี แก้วบุญส่ง

มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
ข้อมูลทั่วไปของศาสนาคริสต์	8
ความหมายของสวัสดิการ	13
แนวคิดและทฤษฎีของสวัสดิการ	17
วัตถุประสงค์ของสวัสดิการ	32
ความสำคัญของสวัสดิการ	33
หลักการจัดสวัสดิการและประเภทของสวัสดิการ	36
แนวคิดกลุ่มคนตาม generation	44
วรรณกรรมเกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การหาคุณภาพเครื่องมือ	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	58
สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวัง ของบุคลากรเมื่อแยกตามรายด้าน	63
วิเคราะห์ข้อมูลสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความ คาดหวังของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชน สังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ตามปัจจัย ส่วนบุคคล	78
เปรียบเทียบสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการตามความคาดหวัง ของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกสวัสดิการตามรายด้าน	86
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปการวิจัย	88
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	98
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	99
ข แบบสอบถาม	101
ค เอกสารการขออนุมัติในการเก็บข้อมูล	108
ประวัติผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ลักษณะของคนตาม ทฤษฎี X และ ทฤษฎี Y.....	24
ตารางที่ 2.2 ประโยชน์ของการจัดสวัสดิการ.....	35
ตารางที่ 2.3 สรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการจัดสวัสดิการที่นอกเหนือกฎหมาย กำหนดตามทฤษฎีต่างๆ.....	43
ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกข้อมูล ตามข้อมูลส่วนบุคคล (n = 378).....	58
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของ บุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านสุขภาพ	63
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านความมั่นคง	65
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านความปลอดภัยในการทำงาน	67
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านการศึกษา	69
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับ ตามความเป็นจริงสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากร โรงพยาบาล เอกชน สังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านนันทนาการ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านเศรษฐกิจ	73
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและ สวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย ด้านโบนัสและเงินสวัสดิการ	74
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการที่ได้รับตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน	76
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริง ของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกด้านอายุ	78
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ควรได้รับตามความคาดหวัง ของบุคลากร โรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนก ด้านอายุ	79
ตารางที่ 4.12	แสดงลำดับ สวัสดิการที่ควรได้รับตามความคาดหวัง ของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชน สังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกปัจจัย ด้านอายุ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด	80
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกด้านสายงานที่ปฏิบัติงาน	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สวัสดิการที่ควรได้รับตามความคาดหวังของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกด้านสายงานที่ปฏิบัติงาน	83
ตารางที่ 4.15	แสดงลำดับ สวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงและสวัสดิการตามความคาดหวัง ของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ขนาด 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกปัจจัยด้านสายงานที่ปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด	84
ตารางที่ 4.16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย t ของสวัสดิการตามความคาดหวังและสวัสดิการที่ได้รับตามความเป็นจริงของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนสังกัดในมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 250 เตียง จังหวัดเชียงราย เมื่อจำแนกสวัสดิการตามรายด้าน	86

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 ลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้น ของมาสโลว์	23

